

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ
FINANSINIO AUDITO, ATLIKTO PAKRUOJO RAJONO
APYLINKĖS TEISME,
A T A S K A I T A

2004 m. kovo 29 d. Nr.1100-13-16

Panevėžys

Auditas atliktas Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito 10-ojo departamento direktoriaus 2003 metų birželio 2 d. pavedimu Nr.1100-13.

Audito užduotis

Audituotas subjektas – Pakruojo rajono apylinkės teismas (toliau - teismas), adresas: Vienybės a. 1, Pakruojis, 5220 Pakruojo rajonas. Identifikavimo kodas – 9144684.

Audituota 2003 metų metinė finansinė atskaitomybė.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvados, teikiamos Seimui dėl 2003 metų biudžeto įvykdymo apyskaitos, dalis.

Audito tikslai – nustatyti ar Pakruojo rajono apylinkės teismo 2003 metų finansinės ataskaitos parodo tikrą bei teisingą finansinę būklę ir ar jos sudarytos remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais bei atlikti sandorių auditą, apimančių teisės aktų laikymosi priežiūrą.

Ataskaita pateikia tik audituotose srityse nustatytus faktus, o 2003 metų finansinės atskaitomybės vertinimas bus pateiktas audito išvadoje Valstybinio audito reikalavimų nustatytu laiku.

Audito atlikimo tvarka

Auditas atliktas pagal Valstybės kontrolės finansinio audito 10-ojo departamento direktoriaus patvirtintą planą, vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais biudžetinių įstaigų apskaitos tvarką ir asignavimų naudojimą .

Audituotos sritys:

- darbo užmokestis ir priskaitymai socialiniam draudimui;
- kitų išlaidų darbams, prekėms ir paslaugoms išlaidos;
- ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas.

Ištyrėme vidaus kontrolę ir rizikos veiksnius darbo užmokesčio, piniginių lėšų, atsargų, ilgalaikio ir trumpalaikio turto apskaitos srityse.

Teismas vykdo finansuojamą valstybės biudžeto lėšomis, programą „Bylų nagrinėjimas“ kodas 1.2. Vykdomos programos tikslas prioriteto tvarka - pirmos instancijos bylų nagrinėjimas, teisingumo vykdymas. Programos aprašyme vertinimo kriterijai numatyti kiekinė išraiška – išnagrinėtų bylų skaičiumi ir kitais rodikliais. Pagal planuotus rodiklius, sudaryta vykdomos programos uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijų įvykdymo metinė ataskaita.

Vykdomos programos strateginiams tikslams įgyvendinti asignavimų dydis patvirtintas Lietuvos Respublikos 2003 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu (2002 m. gruodžio 10 d. Nr.IX-1227) ir asignavimų padidinimas Lietuvos Respublikos 2003 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo įstatymu (2003 m. liepos 3 d. Nr.IX-1678). Asignavimo valdytojo, Pakruojo rajono apylinkės teismo, patvirtinta 2003 m. išlaidų sąmata 614,0 tūkst. Lt. paprastųjų išlaidų, iš jų darbo užmokestis - 398,0 tūkst. Lt. Teismas gavo 613,8 tūkst. Lt, panaudojo 613,6 tūkst. Lt. Nepanaudoti asignavimai 0,2 tūkst. Lt grąžinti Finansų ministerijai.

Audito metu nustatyta:

Teisme, nevykdant 1990 m. liepos 30 d. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (Nr. I-430) 5str. 1d. 1 p. reikalavimų, 2003 metais 7,6 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų panaudota ne pagal paskirtį - 1,6 tūkst. Lt asignavimų, skirtų įnašams socialiniam draudimui ir 6,4 tūkst. Lt asignavimų, skirtų kitoms išlaidoms darbams, prekėms ir paslaugoms - panaudoti darbo užmokesčiui. Dėl to, 2002 m. gruodžio 10 d. Lietuvos Respublikos ir 2003 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu Nr. IX-1227 Teismui patvirtinta asignavimų suma darbo užmokesčiui buvo pereikvota 7,6 tūkst. Lt. Asignavimų, skirtų darbo užmokesčiui, viršijimas atvaizduotas finansinėje atskaitomybėje.

Teisme, 2003 m. nuomininkų sumokėtos lėšos 4,3 tūkst. Lt už komunalinius patarnavimus nepagrįstai priskirtos pajamoms ir apskaitytos subsąskaitoje 400 „Pajamos už teikiamas paslaugas“. Vadovaujantis 2001 m. kovo 16 d. Lietuvos Respublikos Finansų ministro įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 292 p., subsąskaitoje 400 „Pajamos už teikiamas paslaugas“ apskaitomos pajamos, gaunamos už suteiktas paslaugas, pajamos, gaunamos iš biudžetinių įstaigų ūkinės veiklos, atitinkančios jų pagrindinės veiklos pobūdį už teikiamas paslaugas, patalpų nuomos pajamos ir kita. Dėl to, metinės atskaitomybės formoje Nr.1 neteisingai atvaizduoti likučiai - subsąskaitoje 400 „Pajamos už teikiamas paslaugas“ skiltyje pasyvas nepagrįstai parodyta 1,3 tūkst. Lt, subsąskaitoje 178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“ skiltyje aktyve nepagrįstai parodyta 0,7 tūkst. Lt bei subsąskaitoje 200 „Išlaidos iš biudžeto“ skiltyje aktyve nepagrįstai parodyta 0,6 tūkst. Lt daugiau. Kitų išlaidų darbams, prekėms ir paslaugoms kasinės išlaidos apskaitos registre ir metinės atskaitomybės formoje Nr.2 nepagrįstai

parodytos didesnės 4,3 tūkst. Lt, tame tarpe šildymo išlaidos - 3,9 tūkst. Lt, elektros energija - 0,2 tūkst. Lt, vandentiekis ir kanalizacija - 0,2 tūkst. Lt. Kitų išlaidų darbams, prekėms ir paslaugoms faktinės išlaidos apskaitos registre ir metinės atskaitomybės formoje Nr.2 nepagrįstai parodytos didesnės 2,4 tūkst. Lt, tame tarpe šildymo išlaidos – 2,1 tūkst. Lt, elektros energija - 0,1 tūkst. Lt, vandentiekis ir kanalizacija -0,2 tūkst. Lt.

Teisme, komandiruočių išlaidoms nepagrįstai priskirtas liudytojų, nukentėjusių ir ekspertų kelionių išlaidos. Vadovaujantis 1996 m. sausio 23 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 20 “Dėl tarnybinių komandiruočių Lietuvos Respublikoje“ 1.1 p., tarnybine komandiruote laikomas įstaigos darbuotojo išvykimas tam tikram laikui įstaigos vadovo siuntimu atlikti numatytais sąlygomis tarnybinių pavedimą ne nuolatinėje darbo vietoje. Vadovaujantis 2003 metais galiojusia Lietuvos Respublikos finansų ministro 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 352 patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija, liudytojų, nukentėjusių ir ekspertų kelionių išlaidos turėjo būti priskirtos kitoms išlaidoms. Dėl to, metinės finansinės atskaitomybės formoje Nr. 2 komandiruočių kasinės ir faktinės išlaidos neteisingai atvaizduotos 0,2 tūkst. Lt didesnės, o kitų išlaidų kasinės ir faktinės išlaidos neteisingai atvaizduotos 0,2 tūkst. Lt mažesnės.

Be to, kitoms išlaidoms nepagrįstai priskirtas 1,0 tūkst. Lt panaudotas spaudiniams, įsigytiems iš VĮ „Teisinės informacijos centras“ apmokėti. Dėl to, metinės finansinės atskaitomybės formoje Nr. 2 kitų išlaidų kasinės ir faktinės išlaidos atvaizduotos 1,0 tūkst. Lt didesnės, o kasinės ir faktinės išlaidos spaudiniams 1,0 tūkst. Lt mažesnės.

Pažeidžiant 2001 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos Buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 17 str., finansinės atskaitomybės Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo apyskaitos formoje Nr.2 kasinių išlaidų duomenys atvaizduoti ne pagal sąskaitų duomenis – 4,1 tūkst. Lt parodyta mažiau, negu užregistruota analitinėje apskaitoje pagal išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnius (Kreditų (asignavimų) ir išlaidų apskaitos knygoje). Iš jų pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius mažiau parodyta darbo užmokesčio - 0,1 tūkst. Lt, kitų išlaidų darbams, prekėms ir paslaugoms - 4,0 tūkst. Lt, iš jų elektros energija - 0,1 tūkst. Lt, ryšių paslaugos -2,3 tūkst. Lt, transporto išlaikymas -1,0 tūkst. Lt, kitos prekės - 0,1 tūkst. Lt, kitos išlaidos - 0,5 tūkst. Lt mažiau.

Kiti pastebėjimai:

Teisme, ilgalaikio turto – kiemo statinių apskaita tvarkoma ne pinigine išraiška – litais, o kiekiu išraiška – vienetais. Be to, 2003 m. atliekant turto inventorizaciją, inventorizacijos komisija šių statinių nustatyta tvarka neįkainojo. Vadovaujantis 1999 m. birželio 3 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 719 patvirtintos Inventorizacijos tvarkos 19 p., inventorizacijos komisija, radusi turtą įkainoja jį rinkos verte.

Audito metu buvo nustatytos darbo užmokesčio priskaičiavimo, gyventojų pajamų mokesčio išskaičiavimo, darbo užmokesčio išmokamų sumų bei operacijų užregistravimo apskaitoje klaidos.

Nustatytų klaidų suma 8,1 tūkst. Lt. Dalis darbo užmokesčio nustatytų klaidų 6,3 tūkst. Lt ištaisyta iki audito procedūrų, likusioji dalis – 1,8 tūkst. Lt buvo ištaisyta audito metu iki finansinės atskaitomybės sudarymo.

Teismas atsižvelgė į Finansinio audito 10-ojo departamento 2003-11-17 rašte Nr.SX-(1100-1.11)-239 bei 2003-12-15 rašte Nr.SX-(1100-1.11)-258 nurodytus pastebėjimus apskaitai bei finansų kontrolės sričiai. Kreiptasi į Pakruojo rajono žemėtvarkos skyrių dėl žemės sklypo dokumentų sutvarkymo. Sutvarkyta trumpalaikio turto ir atsargų analitinė apskaita pagal pavadinimus, kieki, vertę ir materialiai atsakingus asmenis. Parengta ir patvirtinta teismo apskaitos politika bei finansų kontrolės taisyklės, Nustatytos vidaus tvarkos ir taisyklės, kuriose reglamentuota tam tikrų ūkinių operacijų atlikimo tvarka, paskirti atsakingi asmenys operacijų vykdymui, nustatyti jų vykdymo terminai ir pan. Sukurtos vidaus kontrolės procedūros finansų kontrolės srityje nebuvo pakankamai veiksmingos, nes neužtikrino skirtų asignavimų naudojimo pagal išlaidų sąmatą.

Audito siūlymai:

Artimiausiu metu:

Iki 2004 m. I ketvirčio finansinės atskaitomybės sudarymo ištaisyti buhalterinį balansą, vadovaujantis 2001 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos Buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 18 str. 4 d. nustatyta tvarka.

Įkainoti kiemo statinius, vadovaujantis 1999 m. birželio 3 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 719 19 p., ir įtraukti į apskaitą pinigine verte.

Papildyti Pakruojo rajono apylinkės teismo pirmininko 2003 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. 57 patvirtintą teismo apskaitos politiką, numatant išlaidų priskyrimo pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius tvarką.

Finansinio audito 10-ojo departamento direktorius

Vaidotas Šukys

Vyriausiasis valstybinis auditorius

Kęstutis Grigas

Vyresnioji valstybinė auditorė

Vida Kanapeckienė

Susipažinome:

Pakruojo rajono apylinkės teismo pirmininkas

Rima Volikienė

Finansininkė

Stasė Stanevičienė